

IMPLEMENTACIJA EUROPSKOG AKCIJSKOG PLANA ZA SMANJENJE RIZIKA OD NEDOZVOLJENOG ULASKA U KONTROLIRANI ZRAČNI PROSTOR (»EUROPEAN ACTION PLAN FOR AIRSPACE INFRINGEMENT RISK REDUCTION«)

Zrakoplovno sigurnosna informacija ASIL-2013-001

Revizija broj: 1/07.11.2013.

Pokrenuta od : Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Stupanje na snagu: 08. studenog 2013.

Referentni dokumenti:

1. [Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu, Dodatak 4, Plan sigurnosti \(Narodne novine 41/13\).](#)
2. [Lokalni plan implementacije Jedinственog europskog neba \(LSSIP Croatia 2012, objective SAF 10\)](#)

Smjernice za implementaciju:

- a) [Europski akcijski plan za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor \(European Action Plan for Airspace Infringement Risk Reduction\).](#)
- b) [Smjernice za pilote generalne avijacije \(Guidance notes for GA pilots\)](#)

Razlog izdavanja:

U Dodatku 4 Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) nalazi se „Plan sigurnosti“, koji predstavlja pregled područja u kojima su potrebna/moguća poboljšanja sigurnosti zračnog prometa, a na koje svi sudionici u zračnom prometu trebaju fokusirati svoje aktivnosti. Nacionalni program sigurnosti obvezuje sve sudionike na njegovu provedbu u predviđenoj mjeri i sukladno propisima na koje upućuje.

Cilj ovog ASIL-a je upućivanje svih subjekata na obveze koje proizlaze iz gore spomenutih dokumenata,. Ovim ASIL-om želi se pojasniti što se očekuje od hrvatskih subjekata i koji su to subjekti od kojih se očekuje da poduzmu aktivnosti u provedbi Europskog akcijskog plana .

Prikaz stanja:

Ideja implementacije plana za ublažavanje rizika nedozvoljenog ulaska zrakoplova u kontrolirani zračni prostor je otpočela inicijativom Eurocontrola „Airspace Infringement Initiative“, 2005. godine, kojom je navedeni rizik prepoznat kao ozbiljna prijetnja sigurnosti, obzirom na velik broj incidenata između VFR i IFR

letova. Kako bi se smanjila daljnja mogućnost ovakvog ugrožavanja sigurnosti zračnog prometa, Privremeno vijeće Eurocontrola je donijelo Europski akcijski plan .

Jedno od područja za koje su Nacionalnim programom predviđena potrebna/moguća poboljšanja je i Rizik nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor (Airspace infringement risk). Za to područje predviđeno je nekoliko aktivnosti, a jedna od njih je i izdavanje ovog ASIL-a. Aktivnosti vezane uz smanjenje ovoga rizika, između ostalog, zahtijevaju od zrakoplovnih subjekata pripremu plana za provedbu mjera Europskog akcijskog plana, što je potvrđeno i u Lokalnom planu implementacije Jedininstvenog europskog neba tzv. *Local Single Sky Implementation (LSSIP) Croatia 2012. cilj SAF 10 - European Action Plan for Airspace Infringement Risk Reduction*)

Implementacija:

Europski akcijski plan predstavlja set mjera za poboljšanje sigurnosti definiranih u poglavlju 5. (Safety Improvement Actions), te u poglavlju 6. (Explanatory Notes) daje smjernice kako se one najbolje mogu implementirati.

Aktivnosti su grupirane kao **preporučene aktivnosti** – *Recommended actions* (potiče se njihova primjena) i **predložene aktivnosti** – *Proposed actions* (predlaže se subjektima da ih u što je mogućoj većoj mjeri primijene) kako je opisano u Poglavlju 4 (How to use this action plan) Europskog akcijskog plana .

Subjekti iz točke 5.1 Europskog akcijskog plana su svi korisnici zračnog prostora.

Subjekt iz točke 5.2 i 5.3 je Hrvatska kontrola zračne plovidbe.

Subjekt iz točke 5.4. je Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

Subjekti iz točke 5.5 su organizacije koje provode osposobljavanje pilota i kontrolora.

Subjekt iz točke 5.6 je Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo.

Gore navedeni subjekti iz točke 5.2, 5.3, 5.4 i 5.6 moraju razviti svoj Plan implementacije za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska zrakoplova u kontrolirani zračni prostor, na način kako smatraju najboljim i najprimjerenijim svojim operacijama, tzv. *self-appropriate implementation plan*, na način da se u najvećoj mogućoj mjeri implementiraju preporučene aktivnosti Europskog akcijskog plana. Plan implementacije u obzir treba uzeti i predložene aktivnosti za koje subjekt procijeni da bi imale utjecaj na smanjenje ovoga rizika.

Hrvatska Agencija za civilno zrakoplovstvo ostalim subjektima iz točke 5.1 i 5.5 Europskog akcijskog plana preporuča da razviju svoje planove implementacije.

Prihvatanje i praćenje provedbe planova implementacije

U roku od 3 mjeseca od objave ovog ASIL-a, subjekti iz točke, 5.2, 5.3. obavezni su implementacijske planove dostaviti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo.

Ukoliko neka aktivnost nije primjenjiva za određenog subjekta, unutar svog implementacijskog plana treba obrazložiti razlog neprimjenjivosti.

Tijekom nadzora sigurnosti inspektori HACZ će pratiti provedbu planova.

Implementacija i nadzor subjekata iz točke 5.4 Europskog akcijskog plana je u nadležnosti Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Za subjekte iz točke 5.1 i 5.5 Europskog akcijskog plana HACZ je razvila nacionalni plan za implementaciju ovih preporuka i isti se nalazi u dodatku ovog ASIL-a.

Smjernice pilotima Generalne avijacije

Ovim subjektima Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo preporuča da slijede smjernice Eurocontrola u kojima su sadržane mjere i preporuke za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska zrakoplova u kontrolirani zračni prostor.

Smjernice su sljedeće:

1. Pravila VFR letenja
2. Priprema leta
3. Dobivanje aeronautičkih informacija prije leta
4. NOTAM
5. Dobivanje meteoroloških informacija prije leta
6. Smjernice za razumijevanje aerodromske prognoze
7. Korištenje meteoroloških informacija za planiranje leta
8. Vizualna navigacija
9. VOR/DME/ADF navigacija
10. GPS navigacija
11. Dobivanje aeronautičkih i meteoroloških informacija tijekom leta
12. Ulazak u kontrolirani zračni prostor
13. Korištenje transpondera

Zagreb, _____

Direktor, Omer Pita, dipl. ing.

NACIONALNI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU PREPORUKA ZA SMANJENJE RIZIKA OD NEDOZVOLJENOG ULASKA U KONTROLIRANI ZRAČNI PROSTOR (»EUROPEAN ACTION PLAN FOR AIRSPACE INFRINGEMENT RISK REDUCTION«)

Uvodne napomene:

Nakon donošenja Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, i njegovog Dodatka 4, Plan sigurnosti (Narodne novine 41/13), Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ) je izdala Zrakoplovnu sigurnosnu informaciju ([ASIL-2013-001](#)), kojom se razrađuje implementacija preporuka za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor.

Svrha ovog Plana je detaljnije razraditi aktivnosti koje se tiču regulatornih tijela (HACZ) i Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (NPUZP), te organizacija za osposobljavanje, kao i korisnika zračnog prostora, u cilju smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor.

Aktivnosti HACZ i NPUZP:

r/b	Aktivnost	Rok implementacije	Nositelj	Napomene za implementaciju
1.	Napraviti analizu stanja nedozvoljenog ulaska zrakoplova u kontrolirani zračni prostor, te predložiti prioritete mjere poboljšanja.	Lipanj 2014	HACZ	<ul style="list-style-type: none">- Konzultacije za korisnicima zračnog prostora i HKZP-om- Organizacija radionica i seminara za Generalnu avijaciju
2.	Harmonizacija zahtjeva za pružanje usluga letnih informacija i uspostava kriterija za licenciranje FIS osoblja.	Lipanj 2014	HACZ	<ul style="list-style-type: none">- Poboljšanje FIS usluga- Zahtjevi za osposobljavanje osoblja- Tečajevi za osvježavanje znanja- Provjera kompetencija
3.	Osiguranje da se prilikom izmjene zračnog prostora uzimaju u obzir zahtjevi različitih korisnika zračnog prostora.	implementirano	NPUZP	<ul style="list-style-type: none">- Sastav članova Nacionalnog povjerenstva osigurava da se zahtjevi različitih korisnika (civilnih i vojnih) uzimaju u obzir.

				- Također su predviđene konzultacije sa predstavnicima korisnika.
4.	Harmonizacija klasifikacije donjeg zračnog prostora u skladu sa stratejskim principima oblikovanja zračnog prostora.	Implementirano	NPUZP	- Klasifikacija zračnog prostora je napravljena sukladno zahtjevima ICAO, te su sukladno tim zahtjevima uspostavljene vertikalne granice donjeg zračnog prostora.
5.	Harmonizacija zahtjeva u području licenciranja za navigaciju i komunikaciju za privatne pilote.	Implementirano.	HACZ	- Implementirano Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011), kroz odredbe: FCL.210, AMC1 FCL.210; FCL.215, AMC2 FCL.210; FCL.215, AMC1 FCL.215; FCL.235, AMC1 FCL.235, iz kojih su vidljive izmjene programa osposobljavanja za privatne pilote i dopune i izmjene elemenata praktičnih provjera za stjecanje/ produženje/ obnavljanje dozvola privatnih pilota, koje se odnose na navigaciju i komunikaciju.
6.	Uspostaviti zahtjev za redovito ažuriranje baze podataka GPS-a u zrakoplovu.	Kolovoz 2016 - primjena propisa Kraj 2014 - radionica	HACZ	- EASA je izdala Aneks NCO koji regulira vrstu i tip letačkih operacija na koje se ovaj zadatak najviše odnosi. Taj propis ne spominje eksplicitno zahtjev za ažuriranim GPS-om na zrakoplovu, ali se zahtjev za time indirektno daje iščitati iz odredbe propisa

				<p>NCO.GEN.135(a)(10), a mjere za sprečavanje neažurirane GPS navigacijske baze podataka iz NCO.IDE.A.100(c)(1), NCO.IDE.H.100(c)(1), NCO.IDE.S.100(c)(1) i NCO.IDE.B.100(c)(1).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija radionice, izrada pamfleta, plakata itd.
7.	Ponovo ispitati i uskladiti zahtjeve za instalaciju i upotrebu transpondera na lakim zrakoplovima.	Implementirano	HACZ	<ul style="list-style-type: none"> - Regulatorni zahtjev postoji u Pravilniku o letenju (NN 30/2013), članak 48(1)3. i članak 51(4). U novom EASA propisu zahtjev postoji u NCO.IDE.A.200, NCO.IDE.H.200, NCO.IDE.S.155 i NCO.IDE.B.150
8.	Optimiziranje i harmonizacija zahtjeva izvješćivanja o događajima od značaja za sigurnost zračnog prometa i njihove klasifikacije (taksonomije) uključujući i „ <i>Airspace Infringement</i> “.	Implementirano	HACZ	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o izvješćivanju događaja povezanih sa sigurnošću u zračnom prometu (NN 057/2013) - <i>CCAA Aviation safety procedures manual</i>
9.	Osiguranje važećih zrakoplovnih karata i osiguranje dostupnosti istih svim aeroklubovima i školama.	Implementirano	HKZP	<ul style="list-style-type: none"> - Svi proizvodi AIP-a uključujući i zrakoplovne karte, AIC i VFR priručnik, dostupni su preko web adrese HKZP-a, ili preko EAD, ili se mogu naručiti poštom.
10.	Poduzeti periodične revizije dodjeljivanja i struktura zračnog prostora unutar FIR Zagreb i poboljšati nadzor upravljanja zračnim prostorom.	Implementirano	HACZ i NPUZP	<ul style="list-style-type: none"> - Ova aktivnost se provodi kontinuirano. HACZ je nadležna za nadzor a NPUZP za periodične analize.
11.	Promovirati članstvo u aeroklubovima.	Do kraja 2014. godine	HACZ)	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacija radionice, izrada pamfleta, plakata

12.	Uspostavljanje zahtjeva za ispravnu instalaciju i održavanje GPS uređaja.	Implementirano	HACZ	<ul style="list-style-type: none"> - Ugradnja i održavanje uređaja koji se ugrađuju u EASA zrakoplove su regulirani postojećim EU propisima. - Ugradnja i održavanje uređaja koji se ugrađuju u zrakoplove pod našom nacionalnom odgovornošću regulirani su nacionalnim propisima. - Postavljanje i održavanje prijenosnih/„ručnih“ (eng. portable/hand-held) GPS uređaja u zrakoplove ne podliježe odobrenju pa se treba obavljati u skladu s preporukama proizvođača. - Moguće je izdati opće preporuke za postavljanje u zrakoplove i održavanje prijenosnih/„ručnih“ GPS uređaja.
13.	Harmonizirati zahtjeve za letenje mikrolakih zrakoplova, jedrilica (uključujući ovjesne jedrilice i parajedrilice).	01.02.2014.	HACZ	<ul style="list-style-type: none"> - Odjel generalne avijacije radi na novom Pravilniku o sportsko rekreativnim zrakoplovima koji će između ostalog obuhvatiti i mikrolake zrakoplove. Teorijski ispit za stjecanje dozvole pilota sportsko rekreativnih zrakoplova usklađen je sa teorijskim ispitima za stjecanje LAPL(A) dozvole.

Aktivnosti organizacija za osposobljavanje (pilota i FIS osoblja): FIS dio ANS sektor)

r/b	Aktivnost	Rok implementacije	Nositelj	Napomene
1.	Ponovno ispitati sadržaj inicijalnog osposobljavanja privatnih pilota i osigurati pokrivenost poboljšano osposobljavanja za R/T.	08.04.2015.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje privatnih pilota - HACZ 	<ul style="list-style-type: none"> - Sve odobrene organizacije za osposobljavanje privatnih pilota dužne su provesti postupak prilagođavanja zahtjevima propisanim Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s zahtjevima i rokovima iz Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011) u svrhu ishoda ATC certifikata.
2.	Osigurati prikladnu stručnost instruktora letenja u smislu navigacijskih i R/T vještina.	08.04.2017.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje privatnih pilota - HACZ 	<ul style="list-style-type: none"> - Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011), kroz odredbe: AMC1 i AMC2 FCL.930.FI, izmijenjen je program osposobljavanja instruktora letenja u smislu navigacijskih i R/T vještina. - HACZ će organizirati radionicu s svrhom podizanja svijesti o rizicima vezanim uz navigacijske i R/T vještine instruktora letenja u organizacijama za osposobljavanje.

				<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje dužne su organizirati standardizacijsko osposobljavanje angažiranih instruktora letenja s svrhom podizanja svijesti o rizicima vezanim uz navigacijske i R/T vještine instruktora letenja. HACZ će osigurati provedbu navedenog kroz nadzor organizacija za osposobljavanje pilota.
3.	Poboljšati materijale za osposobljavanje koje koriste instruktori.	08.04.2017.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje privatnih pilota - HACZ 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje dužne su poboljšati materijale za osposobljavanje koje koriste instruktori na način da navedene materijale ponovno preispitaju i izmjene i dopune i da osiguraju da su materijali standardiziranog formata i sadržaja, koji pokriva propisan „<i>syllabus</i>“ u pojedinoj organizaciji, označeni brojem i datumom izmjene. - Organizacije za osposobljavanje dužne su uspostaviti i provoditi postupak kojim će se osigurati odgovornost za izmjenu i ažurnost pojedinog materijala za osposobljavanje, kao i za dostupnost zadnjih važećih materijala za osposobljavanje instruktorima i kandidatima za osposobljavanje. - HACZ će osigurati provedbu navedenog kroz inicijalnu certifikaciju organizacija za osposobljavanje pilota i kroz nadzor

				organizacija za osposobljavanje pilota.
4.	Poboljšati i standardizirati inicijalno osposobljavanje privatnih pilota.	08.04.2015.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacije za osposobljavanje privatnih pilota - HACZ 	<ul style="list-style-type: none"> - Sve odobrene organizacije za osposobljavanje privatnih pilota dužne su provesti postupak prilagođavanja zahtjevima propisanim Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s zahtjevima i rokovima iz Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011) u svrhu ishođenja ATO certifikata.
5.	Poboljšati provjere stručnosti pilota na način da uključuju više od jednostavnog upravljanja zrakoplovom.	Implementirano.	HACZ	<ul style="list-style-type: none"> - Implementirano Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011), kroz odredbe: FCL.210, AMC1 FCL.210; FCL.215, AMC2 FCL.210; FCL.215, AMC1 FCL.215; FCL.235, AMC1 FCL.235, iz kojih su vidljive dopune i izmjene elemenata praktičnih provjera za stjecanje/ produženje/ obnavljanje dozvola/ovlaštenja privatnih pilota, koje uključuju provjeru

				navigacijskih i komunikacijskih vještina.
6.	Implementacija harmoniziranog programa osposobljavanja za FIS kontrolore.	Implementirano	HKZP	<ul style="list-style-type: none"> - „Politika osposobljavanja osoblja na radnim mjestima od značaja za sigurnost pružanja usluga“ oznaka ID: POS-HRM-62-06 V1.0, 16.10.2012. Navedenim dokumentom utvrđena je politika osposobljavanja osoblja na radnim mjestima od značaja za sigurnost pružanja usluga. Radno mjesto FIS kontrolor u COK-u Zagreb i FIS kontrolor u podružnicama Split i Pula definirano je kao radno mjesto od značaja za sigurnost pružanja usluga. - Programom stručnog osposobljavanja na radnom mjestu Centra letnih informacija Centra oblasne kontrole Zagreb (FIS COK Zagreb), ID: Program_FIS COK Zagreb Izmjena: 2 Datum izmjene: 11.02.2008. opisano je osposobljavanje FIS kontrolora u COK-u Zagreb. - Odluku o upućivanju na osposobljavanju za FIS kontrolora donosi direktor Društva temeljem članka 13. Statuta Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o., nakon uspješno završenog osposobljavanja radnik je osposobljen za samostalan rad na radnom mjestu FIS kontrolora u COK-u Zagreb, Odluku o tome opet donosi direktor. -

7.	Implementirati programe osvježanja znanja za privatne pilote.	Implementirano.	HKZP	- Implementirano Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011), kroz odredbe: FCL.740(b9 i AMC1 FCL.740(b)(1).
8.	Poboljšanje školovanja FIS kontrolora u komunikaciji.	Kraj 2014	HKZP	- Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu (NN 127/13), te objavom „Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu“ i donošenjem „Nacionalnog plana za implementaciju preporuka za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor (»European action plan for airspace infringement risk reduction«) stekli su se uvjeti za izradu/nadopunu Programa stručnog osposobljavanja na radnom mjestu Centra letnih informacija Centra oblasne kontrole Zagreb (FIS COK Zagreb). Taj Program će definirati stručno osposobljavanje i način osvježavanja znanja i stručne sposobnosti za radno mjesto FIS kontrolor.
9.	Izraditi upute za ručni unos podataka o poziciji u GPS	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se

	opremu i poticati njenu upotrebu pri pilotima generalne avijacije.			motivirala zrakoplovna zajednica na provedbu ove aktivnosti
10.	Uključiti planiranje proširene putanje leta i alternativne rute leta u sadržaj osposobljavanja pilota.	Kraj 2014	HACZ	- Implementacija u ATO, dodaci programima - Organizacija radionice na kojoj će se ATO motivirati na dopunu programa osposobljavanja
11.	Primijeniti „prilagođene“ tečajeve osposobljavanja za pilote.	Implementirano	HACZ	- U okviru SMS-a

Aktivnosti korisnika zračnog prostora:

r/b	Aktivnost	Rok implementacije	Nositelj	Napomene
1.	Povećati svjesnost pilota o opasnosti neovlaštenog ulaska u zračni prostor.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionice
2.	Poticati redovito ažuriranje GPS sistema pri vlasnicima i operatorima zrakoplova generalne avijacije.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
3.	Poboljšati opremu, prostor i uređaje pripreme leta u aeroklubovima i organizacijama za osposobljavanje pilota	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
4.	Unaprijediti provjere znanja i vještina pilota, kako bi one pored upravljanja zrakoplovom, obuhvatile i provjere vještina radiokomunikacije i navigacije.	Implementirano	HACZ	- Implementirano za mikrolake zrakoplove (planirano i u novom Pravilniku o sportsko rekreativnim zrakoplovima)

5.	Primijeniti periodičko osposobljavanje osvježenja znanja za pilote generalne avijacije.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
6.	Primijeniti programe razmjene znanja	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
7.	Koristiti bolju (napredniju) opremu da bi poboljšali navigacijsku točnost i pouzdanost.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
8.	Izraditi upute za ručni unos podataka o poziciji u GPS opremu i poticati njenu upotrebu pri pilotima generalne avijacije.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
9.	Primijeniti postupak prijepoletne provjere navigacijske opreme za zrakoplove generalne avijacije.	Implementirano	HACZ	- Implementirano kroz Pravilnik o letenju (zahtjev da se zrakoplov smije koristiti samo u skladu sa ograničenjima iz letačkog priručnika, NN 30/13) - -
10.	Poticati planiranje proširene putanje leta i alternativne rute leta za VFR letove.	Kraj 2014	HACZ	- Organizirati radionicu na kojoj bi se o toj temi razgovaralo
11.	Primijeniti „prilagođene“ tečajeve osposobljavanja za pilote.	Implementirano	HACZ	- U okviru SMS-a

-Kraj dokumenta-